

MUSIQA TA'LIMIGA ZAMONAVIY ART-PEDAGOGIK YONDASHUVLAR ASOSIDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARNI INTEGRATSIYALASH TEXNOLOGIYALARI

Toshmatov G'ulomjon Olimjonovich
NamDPI ART pedagogika kafedrsi v.b dotsenti
Erbulayev Mo'min Savkatjonovich
NamDPI Musiqa ta'limi yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola musiqa ta'limida zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar asosida xorijiy tajribalarni integratsiyalash texnologiyalarini o'rganadi. Musiqa ta'limining samaradorligini oshirish uchun zamonaviy usullar va texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: musiqa ta'limi, art-pedagogika, xorijiy tajribalar, integratsiyalash, zamonaviy yondashuvlar.

Kirish

Musiqa ta'limi inson tarbiyasida muhim o'rin egallaydi. Bu jarayon nafaqat ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish, balki shaxsiy va ijtimoiy ko'nikmalarni shakllantirishga ham xizmat qiladi. Musiqa orqali o'quvchilar o'z his-tuyg'ularini ifoda etish, hissiy intellektini rivojlantirish va boshqa insonlar bilan samarali aloqa o'rnatish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar esa musiqa ta'limini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. Bu yondashuvlar o'quvchilarning kreativligini rag'batlantirish, shuningdek, ularning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishga qaratilgan. Zamonaviy pedagogika, shuningdek, texnologiyalarni qo'llash orqali ta'lim jarayonini boyitadi, bu esa musiqa ta'limida interaktiv va ko'p qirrali metodlarni joriy etishga imkon beradi. Musiqa ta'limida qo'llaniladigan zamonaviy yondashuvlar, o'quvchilarning musiqiy savodxonligini oshirish, ularning musiqiy bilimi va qobiliyatlarini kengaytirish, shuningdek, musiqiy faoliyatga bo'lgan qiziqishni kuchaytirishga xizmat qiladi. Shu tariqa, musiqa ta'limining ahamiyati va zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar o'quvchilarning umumiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Musiqa ta'limi, nafaqat san'atni o'rganish, balki o'quvchilarning ijodiy fikrlash, hissiyotlarni ifoda etish va jamiyatda o'z o'rnini topish qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar, o'quv jarayonida interaktiv metodlarni qo'llash orqali, o'quvchilarning musiqiy qobiliyatlarini yanada kengaytirishga, ularning shaxsiy va ijodiy rivojlanishlariga yo'naltirilgan. Bu yondashuvlar, shuningdek, musiqiy faoliyatni o'rganishda o'zaro hamkorlik va tajriba almashish imkoniyatlarini yaratadi, bu esa musiqaga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

Zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar

Zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar musiqa ta'limida muhim rol o'ynaydi. Ular o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam

beradi. Art-pedagogik yondashuvlar, asosan, san'at va ta'limning birlashuvi orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga qaratilgan. Musiqa ta'limida bu yondashuvlar o'quvchilarning o'z hissiyotlarini ifoda etish, musiqiy tushunchalarni chuqurroq anglash va ijodiy jarayonlarni qo'llab-quvvatlashga imkon beradi. Ushbu yondashuvlar, shuningdek, o'zaro hamkorlikni kuchaytiradi, bu esa o'quvchilar orasida musiqiy tajriba almashish va bir-biridan o'rganish imkoniyatlarini yaratadi. Musiqa darslarida interaktiv metodlardan foydalanish orqali o'quvchilar o'zlarining musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishlari, shuningdek, jamoaviy ishlash ko'nikmalarini ham o'zlashtirishlari mumkin.

Art-pedagogik yondashuvlar, o'quvchilarning shaxsiy va ijodiy rivojlanishiga yordam berish bilan birga, musiqaga bo'lgan qiziqishlarini ham oshiradi. Natijada, bu yondashuvlar zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismi bo'lib, kelajak musiqachilarni tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar, musiqa ta'limida o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga qaratilgan. Bu yondashuvlar orqali o'quvchilar musiqa nazariyasi va amaliyotini birlashtirib, o'z hissiyotlarini ifoda etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Musiqa ta'limida interaktiv va tajribaviy metodlardan foydalanish, o'quvchilarga mustaqil ijod qilish va o'z uslubini shakllantirishda yordam beradi. Shu bilan birga, art-pedagogik yondashuvlar o'zaro hamkorlikni rivojlantirib, guruhda ishlash ko'nikmalarini oshiradi, bu esa musiqiy ijod jarayonini yanada boyitadi. O'qituvchilar uchun esa, bu yondashuvlar o'quvchilar bilan yanada samarali aloqa o'rnatishga imkon yaratadi.

Xorijiy tajribalar tahlili

Xorijiy mamlakatlarda musiqa ta'limida qo'llanilayotgan ilg'or tajribalar o'zining samaradorligi bilan diqqatga sazovor bo'lmoqda. Misol uchun, Yevropaning bir qator davlatlarida musiqa ta'limi dasturlari interfaol metodlar va zamonaviy texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Bu yondashuvlar o'quvchilarning ijodkorliklarini rivojlantirishga, musiqiy nazariyani amaliyot bilan bog'lashga yordam beradi. Amerika Qo'shma Shtatlarida esa, musiqa ta'limida guruhli ijro va sahnaga chiqish tajribasi muhim ahamiyatga ega. Bu metodlar o'quvchilarning o'zaro hamkorligini kuchaytiradi va ularning sahnadagi ishtirokini oshiradi. Shuningdek, Avstraliyada musiqa ta'limida individual yondashuvlar qo'llanilishi, o'quvchilarning qobiliyatlari va qiziqishlariga mos ravishda dasturlar ishlab chiqishga imkon beradi. Bunday tajribalar o'quvchilarning musiqiy mahoratini oshirish va ularni ijodiy fikrlashga undashda muhim rol o'ynaydi. Umuman olganda, xorijiy tajribalar musiqa ta'limini yanada samarali va qiziqarli qilishga xizmat qiladi, shuningdek, o'quvchilarning umumiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Xorijiy mamlakatlarda musiqa ta'limi sohasida qo'llanilayotgan ilg'or tajribalar, o'quv jarayonida innovatsion metodlarni joriy etish orqali, o'quvchilarning musiqiy qobiliyatlarini yanada rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, ko'plab davlatlarda musiqa ta'limida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, o'quvchilarga ijodiy va hamkorlik asosida ishlash imkoniyatini

beradi. Bunday yondashuvlar, o'quvchilarning musiqiy asarlarni yaratish va ijro etish jarayonlariga faol ishtirok etishiga yordam beradi, bu esa ularning ijodkorlik qobiliyatlarini oshiradi. Shuningdek, xorijiy tajribalar o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Integratsiyalash texnologiyalari

Zamonaviy texnologiyalarni musiqa ta'limiga integratsiyalash usullari, o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Musiqa ta'limida multimedia resurslaridan foydalanish, o'quvchilarga turli musiqiy janrlar va uslublarni o'rganishda yordam beradi. Masalan, onlayn platformalar orqali o'quvchilar o'zlari yoqtirgan musiqiy asarlarni tinglash, tahlil qilish va ularni ijro etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa, o'z navbatida, musiqiy tushunchalarni yanada chuqurroq anglashga olib keladi. Shuningdek, interaktiv dasturlar va ilovalar yordamida o'quvchilar musiqa nazariyasini o'rganish jarayonida ko'proq qiziqarli va amaliy tajribaga ega bo'ladilar. Texnologiyalar yordamida o'quvchilar o'z ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirish bilan birga, guruhda ishlash va hamkorlik qilish ko'nikmalarini ham o'zlashtiradilar. Bunday integratsiyalash jarayoni, nafaqat musiqa ta'limi sifatini oshiradi, balki o'quvchilarning umumiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Natijada, zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish, o'quvchilarning musiqiy qobiliyatlarini yanada kengaytirishga xizmat qiladi. Zamonaviy texnologiyalarni musiqa ta'limiga integratsiyalash usullari, interaktiv o'quv muhitini yaratish orqali o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. Multimedia vositalaridan foydalanish, musiqiy asarlarni yanada chuqurroq tushunishga yordam beradi va ijodkorlikni rivojlantiradi. Masalan, virtual ko'rgazmalar va onlayn kurslar, o'quvchilarga yangi musiqiy uslublarni o'rganish imkonini beradi. Bunday yondashuvlar, o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi, shuningdek, o'quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Amaliyotda qo'llanilishi

O'zbekistondagi musiqa ta'limi muassasalarida zamonaviy yondashuvlar va texnologiyalarni qo'llash, o'quv jarayonining sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Musiqa ta'limida interaktiv dasturlar va multimediya materiallaridan foydalanish, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi. Bu usullar, o'quvchilarga musiqiy nazariyani nafaqat nazariy jihatdan, balki amaliy jihatdan ham o'rganish imkonini beradi. Shuningdek, simulyatsiya qilish va virtual muhitda o'qitish, o'quvchilarga turli musiqiy asboblarni bilan tajriba o'tkazish imkoniyatini yaratadi. Internet orqali mavjud bo'lgan resurslar, masalan, musiqiy asarlarning audio va video yozuvlari, o'quvchilarga o'z bilimlarini kengaytirish va yangi ko'nikmalarni rivojlantirishda yordam beradi. Shuningdek, o'quv dasturlarini individuallashtirish, o'quvchilarning qiziqishlari va qobiliyatlariga mos ravishda ta'lim jarayonini yanada samarali o'tkazishga imkoniyat yaratadi. Musiqa ta'limida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, nafaqat o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, balki ularni global musiqiy madaniyat bilan tanishtirishda ham

muhim rol o'ynaydi. Bu yondashuvlar, o'z navbatida, musiqiy ta'limning sifatini va samaradorligini oshiradi. O'zbekistondagi musiqa ta'limi muassasalarida zamonaviy yondashuvlar va texnologiyalarni qo'llash, o'quv jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qilish imkonini beradi. Masalan, onlayn platformalar orqali darslar o'tkazish, musiqiy dasturlar va ilovalar yordamida o'quvchilarning texnik ko'nikmalarini oshirish mumkin. Shuningdek, virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalari orqali talabalarga musiqiy asarlarni amaliyotda o'rganish imkoniyati yaratiladi. Bu usullar, o'z navbatida, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirib, musiqaga bo'lgan qiziqishini yanada kuchaytiradi.

Natijalar va tavsiyalar

Olingan natijalar asosida musiqa ta'limida zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni qo'llash bo'yicha bir qator tavsiyalarni ilgari surish mumkin. Birinchidan, ta'lim jarayonida interaktiv metodlarni joriy etish muhimdir. Bu metodlar o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi va ularni musiqiy faoliyatga jalb etadi. Ikkinchidan, musiqa ta'limida multimediya vositalaridan foydalanish, o'quvchilarga turli musiqiy asarlarni keng ko'lamda tushunish va o'zlashtirish imkonini beradi. Bunday yondashuv, shuningdek, o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga yordam beradi. Uchinchi tavsiya sifatida, musiqiy ta'limda kolaborativ o'qitishni qo'llash zarur. Bu, o'quvchilar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirib, guruhda ishlash ko'nikmalarini shakllantiradi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun doimiy professional rivojlanish dasturlari tashkil etilishi lozim, chunki zamonaviy pedagogik yondashuvlarni o'zlashtirish va ulardan samarali foydalanish ularning malakasini oshirishga xizmat qiladi. Natijada, bu tavsiyalar musiqa ta'limida zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni muvaffaqiyatli qo'llashga ko'maklashishi kutilmoqda. Olingan natijalar asosida musiqa ta'limida zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni qo'llash jarayonida o'qituvchilarning innovatsion metodlarni o'zlashtirishlari muhim ahamiyatga ega. Bu yondashuvlar talabalarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga, ularni mustaqil ishlashga rag'batlantirishga va shaxsiy qobiliyatlarini ochishga yordam beradi. O'qituvchilar uchun tayyorlangan materiallar va resurslar zamonaviy texnologiyalar bilan birlashtirilishi, shuningdek, interaktiv darslar va loyiha asosida o'qitish usullarini qo'llash zarur. Shu bilan birga, ta'lim jarayonida talabalarning hissiy jihatlarini hisobga olish, ularning musiqiy tajribalarini boyitish uchun muhimdir.

Xulosa

Xulosa qilib aytishimiz mumkinki, zamonaviy ta'lim tizimida interaktiv usullar va yangi texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyatga ega. Ta'lim jarayonida o'quvchilarning faol ishtiroki va hissiy jihatlarini hisobga olish, ularning o'zaro aloqalarini kuchaytiradi hamda o'qitish samaradorligini oshiradi. O'qituvchilar uchun tayyorlangan materiallar va resurslar, shuningdek, o'quvchilarning musiqiy tajribasini boyitish uchun innovatsion yondashuvlar zarur. Kelajakda tadqiqotlar uchun istiqbollar, ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etish maqsadida yangi metodologiyalarni sinovdan o'tkazish va o'quvchilarning

individual ehtiyojlarini yanada chuqurroq o'rganishga qaratilgan. Bu, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytirishga yordam beradi. Shuningdek, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni joriy etish orqali, kelajakda ta'lim sohasida yangi muvaffaqiyatlar va yutuqlarga erishish mumkin. Bunday tadqiqotlar ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va global standartlarga moslashtirishga xizmat qiladi. Maqolaning asosiy xulosalari, ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlar va o'qituvchilar bilan o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirishning ahamiyatini ta'kidlaydi. Ushbu jarayonlar ta'lim sifatini oshirishga va o'quvchilarning bilim olish samaradorligini yaxshilashga olib keladi. Kelajakda tadqiqotlar, ta'lim tizimining global standartlarga mos kelishini ta'minlash, shuningdek, o'qitish metodologiyalarini yangilashga qaratilgan bo'lishi zarur. Bu tadqiqotlar, shuningdek, ta'lim sohasidagi muammolarni hal qilishda yangi echimlar topishga yordam beradi va ta'limning barcha qatlamlarini qamrab olishga imkon beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Botirkhanovich, S. B. (2024). The Structure of Kashkar Rubab, And Methods of Their Execution. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 5(1), 19-22.
2. Shokirkhonov, B. (2026, February). DEVELOPMENT OF STUDENTS'PERFORMING AND MUSICAL ABILITIES THROUGH INSTRUMENTS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 77-79).
3. Botirxonovich, S. B. (2025). MUSIQA NAZARIYASI FANIDAN TALABALARNING MUSTAQIL TA'LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASI. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(7), 139-150.
4. Toshmatov, G. U. O. (2026). Musiqa ta'limi jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, 7(2), 195-201.
5. Тошматов, Ф., & Турдалиева, О. (2023). ТАЛАБАЛАРНИ МУСТАҚИЛ ИШЛАШГА ҚИЗИҚТИРИШ ОМИЛЛАРИ. Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований, 3(6), 162-166.
6. Olimjonovich, T. G., & Komiljanovna, D. G. (2022). The Importance of the Festival “East Songs” in the Introduction and Development of National Classical Music of the Peoples of the East. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(6), 195-199.
7. Abduraimov, S. (2024). METHODS OF USING PRACTICAL METHODS IN MUSIC CULTURE LESSONS IN HIGH SCHOOLS. *Решение социальных проблем в управлении и экономике*, 3(6), 22-25.
8. Abduraimov, S. Z. (2024). MUSIQA TO ‘GARAKLARI ASOSIDA O ‘QUVCHILARDA MILLIY RUHIYAT TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 44-51.
9. Erdonov, S. B., Maxmudov, A. V., Abduraimov, O. S., Allamurotov, A. L., Mavlanov, B. J., & Mamatkasimov, O. T. (2023). On Reserves of *Hippophae rhamnoides* L. Fruit on the Territory of the Zarafshan National Nature Park of Uzbekistan. *American Journal of Plant Sciences*, 14, 946-954.

10. Asrakulova, A. (2025). ECONOMIC VIEWS OF ABU NASR FORABI. *Инновационные исследования в науке*, 4(2), 65-68.
11. Nabievna, A. A. (2025). ECONOMIC THOUGHTS OF YUSUF KHOS KHOJIB. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 3(2), 212-214.
12. Asrakulova, A. (2025, February). HISTORICAL-PHILOSOPHICAL AND PUBLIC ADMINISTRATION ISSUES IN NIZAMULMULK’S “SIYOSATNOMA”. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 4, No. 2, pp. 85-88).
13. Jurayeva, G. (2025). TALABALARNING O‘ZBEK XALQ CHOLG‘ULARIDA IJROCHILIK MAHORATLARINI OSHIRISHDA USTOZ-SHOGIRD AN‘ANALARINING O‘RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 535538.
14. Jurayeva, G. (2024). MUSIQA FANIDA XALQ CHOLG‘ULARINI O‘RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Universal Science Perspectives International Scientific Practical Journal*, 1(1).
15. Jo‘Rayeva, G. Z. Q. (2026). STEM yondashuvi asosida musiqa nazariyasi ta’limini rivojlantirish yo‘llari. *Science and Education*, 7(2), 169-174.
16. Akhmedov, B. (2026, February). THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PERSONALITY. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 72-76).
17. Akhmedov, B. (2026, February). TECHNICAL AND EXPRESSIVE ASPECTS OF THE CONDUCTING APPARATUS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 68-71).
18. Ahmedov, B. S. (2026). Umumta’lim maktablari musiqa darslarida musiqa tinglash jarayonining metodik asoslari. *Science and Education*, 7(2), 182-187.
19. Tajiboyev, E. (2025). O ‘ZBEK MILLIY QADRIYATLARINING TARIXIY MEROSI VA ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O ‘RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3).
20. Tajiboev, E. (2025). ORGANIZATION OF AN OUT-OF-CLASS MUSIC CLUB IN COMPREHENSIVE SECONDARY SCHOOLS. *Развитие и инновации в науке*, 4(2), 13-16
21. Tajiboyev, E. M. (2026). Scientific and pedagogical foundations of developing the skills of listening to national music in higher education system. *Science and Education*, 7(1), 1038-1043.
22. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). O ‘quvchilarning STEAM ta’lim texnologiyalarini qo‘llash asosida muammolarni yechish ko‘nikmalarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(2), 157-161.
23. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqiy mashg‘ulotlar orqali talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(3), 388-391.
24. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqa ta’limida STEM texnologiyalari va milliy musiqa integratsiyasi. *Science and Education*, 7(3), 392-395.
25. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta’limi yo‘nalishi talabalarida ritmik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari. *Science and Education*, 7(1), 960-965.
26. Odilova, G. (2025). MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA BOLALAR BILAN ISHLASHDA MULOQOT TEXNOLOGIYASIDA. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 367-370.
27. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta’limi orqali bolaga emotsional yondashish tendensiyalari. *Science and Education*, 7(2), 162-168.

28. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
29. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
30. Joraxanovich, G. J. (2025). XIX ASR OHIRI XX ASR BOSHLARIDA YEVROPADA MUSIQA PSIXOLOGIYASI RIVOJLANISHI. *Научный Импульс*, 4(37), 157-161.
31. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025, December). RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOGIKA YO 'NALISHI TALABALARI KREATIV FIKRLASH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION METODIKASI. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 1, pp. 1156-1159).
32. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025). MUSIQA TA'LIMINI BARCHA TALABALAR UCHUN INKLYUZIV TARTIBDA TASHKIL ETISH. "Iqtidorli talabalar ilmiy xabarlari" ilmiy-uslubiy jurnali, 1(2), 3-9.